

Robert Radek

ZNACZENIE WSPÓŁPRACY
TRANSGRANICZNEJ
W ROZWOJU SPOŁECZNOŚCI
LOKALNYCH I REGIONALNYCH
POLSKIEGO POGRANICZA

Uniwersytet Śląski
Katowice 2011

Recenzent:

Prof. AJD dr hab. Jerzy Mizgalski

Korekta:

mgr inż. Małgorzata Szyba

Projekt okładki:

mgr Jarosław Wichura

Redaktor techniczny:

mgr Przemysław Grzonka

Copyright © 2011 by

Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego

Wszelkie prawa zastrzeżone

Publikacja dofinansowana przez

Uniwersytet Śląski w Katowicach

ISBN: 978-83-61975-40-3

Wydawca:

Uniwersytet Śląski w Katowicach

ul. Bankowa 12

40-007 Katowice

www.us.edu.pl

Druk i oprawa:

REMAR

ul. Gałczyńskiego 36/1

tel. (32) 726 46 61

www.remar-sosnowiec.pl

e-mail: wojtek@remar-sosnowiec.pl

SPIS TREŚCI

Wstęp	5
Rozdział I	
Regionalizm i regionalizacja na kontynencie europejskim a procesy integracji i globalizacji	17
1. Geneza regionalizmu i jego rozwój	17
2. Regionalizacja w jednoczącej się Europie	29
2.1. <i>Geneza i rozwój polityki regionalnej Unii Europejskiej</i>	29
2.2. <i>Narzędzia realizacji polityki regionalnej Unii Europejskiej</i>	41
3. Charakterystyka regionu transgranicznego – uwagi teoretyczne.....	51
Rozdział II	
Współpraca transgraniczna jako element składowy integracji europejskiej ...59	59
1. Ideowe przesłanki rozwoju współpracy	59
2. Stadia rozwoju współpracy	79
3. Funkcje współpracy	84
4. Główne czynniki utrudniające współpracę	87
Rozdział III	
Podstawy prawne i instytucjonalne współpracy transgranicznej w Europie ...97	97
1. Podstawy prawne	97
2. Podstawy organizacyjne.....	111
Rozdział IV	
Wpływ euroregionalizacji zachodnioeuropejskiej na społeczności lokalne i regionalne jako przejaw „dojrzałych” procesów transgranicznych	123
1. Charakterystyka europejskich obszarów transgranicznych	123
2. Założenia współpracy transgranicznej na przykładzie wybranych euroregionów	133
3. Efekty współpracy transgranicznej dla społeczności lokalnych i regionalnych na przykładzie wybranych euroregionów	145
Rozdział V	
Specyfika pogranicza Polski i jej implikacje dla współpracy transgranicznej na tych obszarach	155
1. Pogranicze zachodnie	161

2. Pogranicze południowe	184
3. Pogranicze wschodnie i północne	194
4. Szanse rozwoju pogranicza	201

Rozdział VI

Współpraca transgraniczna na polskich pograniczach jako przykład procesów wspierających rozwój lokalny i regionalny

1. Współpraca transgraniczna na szczeblu lokalnym.....	211
2. Regionalny wymiar współpracy transgranicznej	228
3. Współpraca transgraniczna na poziomie euroregionów	246
4. Realizacja współpracy transgranicznej wśród społeczności lokalnych i regionalnych na przykładzie pogranicza polsko-niemieckiego	259
4.1 Aspekt gospodarczy.....	259
4.2 Efekty w dziedzinie społeczno-kulturalnej	264
4.3 Współdziałanie w zakresie infrastruktury	269
4.4 Ochrona środowiska	273
5. Zjawiska niepożądane dla rozwoju społeczności lokalnych i regionalnych.....	276

Rozdział VII

Spoleczna percepcja współpracy transgranicznej w świetle badań przeprowadzonych wśród społeczności lokalnych i regionalnych na polskich pograniczach.....

1. Wyniki dotychczasowych badań przeprowadzonych na polskich pograniczach	285
2. Badania własne autora	309

Zakończenie	337
-------------------	-----

Wykaz tabel, wykresów i rysunków	347
--	-----

Załącznik 1

„Rola współpracy transgranicznej w rozwoju społeczności lokalnych i regionalnych”	349
---	-----

Załącznik 2

Wykaz jednostek samorządowych, które odesłały wypełnione kwestionariusze ankiety w badaniach własnych autora	357
--	-----

Bibliografia	361
--------------------	-----

Źródła i dokumenty	361
--------------------------	-----

Opracowania i monografie	363
--------------------------------	-----

Artykuły	390
----------------	-----

Źródła internetowe	394
--------------------------	-----

Summary.....	397
--------------	-----

Zusammenfassung.....	399
----------------------	-----